

Eigen baas en de wereld als je werkplek

De moderne freelancer is een nomade. Als je alleen een telefoon en een internetverbinding nodig hebt, kun je net zo goed kantoor houden op Bali. Klinkt wel erg mooi.

Door **Jolan Douwes** Illustratie **Claudie de Cleen**

Op LinkedIn noemt Caroline Koppers zichzelf een fulltime reiziger en een creatieve mastermind. De marketeer en haar vriend hebben al tweeënhalve jaar geen vaste woon- of verblijfplaats. Zij maken deel uit van een groeiende groep 'digitale nomaden' die overal kunnen werken als ze maar wifi hebben.

Hoeveel het er wereldwijd zijn, is moeilijk te schatten. Maar het zijn er zo veel dat er een ware industrie is ontstaan rond deze freedom business, zoals trainingen voor starters, co-working spaces, websites en Facebookgroepen. Behalve veel Canadezen en Duitsers ontmoet Koppers (29) regelmatig jonge Nederlanders met hun kantoor in hun rugzak.

'In Thailand begon mijn avontuur. Daar legde ik de eerste bouwstenen voor mijn locatie-onafhankelijke bedrijf', mailt ze vanuit Australië. Een atypische standplaats voor digitale nomaden, want de meesten zoeken juist bestemmingen waar ze met een laag salaris al vorstelijk kunnen leven. 'In Azië was het inderdaad een stuk goedkoper, maar mijn bedrijf loopt goed', schrijft Koppers.

Een dag eerder had ze zich via skype zullen melden, maar bleef het stil. Een etmaal later mailt ze dat ze uren heeft vastgestaan in de bossen. Een vrachtwagen was omgevallen en in brand gevlogen. 'Geen ontvangst, telefoon leeg en maar wachten. Ik hoop dat ik nog op tijd ben.'

Dat kan je zomaar gebeuren als ondernemer on the road: calamiteiten onderweg, geen wifi en een lege accu. Je werkt soms vanuit een ligstoel aan het zwembad – jaloersmakend, al die idyllische foto's en filmpjes. Maar soms moet je een deadline halen terwijl je net vastzit in het verkeer of er is in de wijde omgeving geen stopcontact te vinden.

'Het stoorde mij dat ik mijn leven zonder glazen bol eigenlijk kon voorstellen als ik niets zou veranderen', schrijft Caroline Koppers. Ze koos voor een avontuurlijk leven, 'maar wel

Hotspots voor digitale nomaden

1. **Taghazout, Marokko**
2. **Ubud, Bali**
3. **Chiang Mai, Thailand**
4. **Lissabon, Portugal**
5. **Medellín, Colombia**

Bron: website The Cusp, Sonia Taylor, januari 2016

een waar werken een belangrijk onderdeel van is'. Vanuit China, Zuid-Amerika, Oostenrijk en de VS helpt ze restaurants, online supermarkten en andere Nederlandse ondernemingen aan een up-to-date site en huisstijl.

Emiel van Dongen (31) is nog maar net begonnen als fulltime reiziger. Met zijn vriendin woont en werkt de tektschrijver, journalist en SEO-specialist sinds begin januari in de Colombiaanse stad Medellín. Ze willen minstens een jaar wegblijven en ook vanuit Nicaragua, Rwanda en Thailand verslag doen op hun blog *Greenoverschrijvend*.

Van Dongen skypet op fluistertoon vanuit de universiteit; het internet-café waar hij voor 45 euro per maand kan werken, is een dag dicht. 'We leven hier als God in Colombia', zegt hij enthousiast. 'Het appartement dat wij huren, kost bijvoorbeeld maar 170 euro per maand. Daar is het heerlijk werken op het balkon, met uitzicht op de bergen.' Als freelancer werkt hij voor Nederlandse tarieven,

maar hij geeft uit in pesos. 'Ik verdien gemiddeld, maar qua salaris hoor ik hier bij de bovenklasse.'

Een goede voorbereiding en een groot netwerk zijn onontbeerlijk, weet Emiel van Dongen al. Hij is blij met een aantal vaste opdrachtgevers. Sommigen weten niet eens dat hij in een andere tijdzone leeft. 'Zodra ik wakker word, check ik mijn mail. Ik stuur mijn stukken ook weleens als het in Nederland al laat is, maar dat is niet gek voor een freelancer.' Van Dongen schrijft onder meer voor een doehet-zelf-zaak en het *Advocatenblad*.

Met een goede voorbereiding bedoelt hij ook de administratieve rompslomp die erbij komt kijken als de wereld je werkplek wordt. Via skype stuurt hij een lijst met alles wat hij van tevoren moest regelen, van de

ziektekostenverzekering en uitschrijving bij de gemeente tot afspraken met de Belastingdienst. 'Hoeveel mails en telefoontjes we daar al niet aan hebben besteed. Wij willen keurig btw afdragen, maar de wetgeving is nog niet op ons ingesteld; we zijn geen toerist, maar ook geen expat. Al dat geregeld drijft soms tot wanhoop.'

The Future of Work or too good to be true? is de titel van een artikel op de site van het Amerikaanse zakenblad *Forbes*. Harvard-docent Beth Altringer doet daar in eind december 2015 vrij ontuchtend verslag van haar studie naar thuiswerkers op reis. Een jaar heeft ze betrokkenen geïnterviewd, onder meer in de populaire hotspot Ubud op Bali. Ze trof vooral dertigers aan die werkten als online salesmanager, life-coach, tektschrijver, webdesigner of financieel specialist.

Ook eenzaam

Altringer hoorde lofzangen, maar ook frustraties: bij een aantal begint het te knagen dat ze zich minder uitgedaagd voelen in hun werk dan thuis. Ze missen feedback van hun leidinggevenden of collega's en administratieve ondersteuning. Het reizen en het regelen van hun onderkomen zien ze steeds meer als tijdverlies.

Van betrouwbaar internet, een rustige werkplek en goede faciliteiten blijken ze afhankelijkier dan gehoopt. En afgezien van een paar grootverdieners leeft de meerderheid gemiddeld van amper 900 euro per maand, becijferde Altringer. 'De meeste nomaden komen weer thuis als de opwindende over het reizen is weggezakt.'

'Ik vind mijn nieuwe leven enorm uitdagend en aantrekkelijk', reageert Emiel van Dongen vanuit Colombia. 'En ik ben nog te kort weg om mijn familie, de file en de pindakaas te missen. Maar ik zie wel dat dit bestaan leeftijdgebonden is. Ik heb nog geen digitale nomade boven de 38 gezien.' Caroline Koppers mailt uit Melbourne dat ze nog niet terugkomt, maar dat haar reisschema wel verandert. 'Eerst bleef ik drie weken op dezelfde plek, nu een jaar. Je zoekt toch altijd je stekkie.'

Verdien ik wel genoeg **Functie: ontwerper, 2.200 euro bruto (40 uur)**

Begin een bedrijf, eventueel naast je huidige baan

Dilemma

Het werk van Jörgen is overal ter wereld te bewonderen. Als ontwerper bij een grote, internationale meubelzaak is hij het creatieve brein achter het design van vele stoelen, kasten en banken. Behalve meubels tekent Jörgen ook accessoires als vazen, kandelaren en glazen. De baas lijkt tevreden, de ontwerper heeft in drie jaar tijd nog nooit een onvertogen woord gehoord.

Aan de andere kant: in drie jaar tijd is zijn salaris ook niet omhoog gegaan. Jörgen (32) vindt dat hij heel weinig betaald krijgt en het feit dat het er niet beter op wordt, betekent een flinke deuk in zijn zelfvertrouwen. Hij voelt zich ondergewaar-

deerd en onderbetaald. Zou de ontwerper meer moeten verdienen?

Advies

Het is begrijpelijk dat Jörgen zich niet gewaardeerd voelt, zegt Abe de Jong van adviesbureau Berenschot. 'Het is in Nederland gebruikelijk dat medewerkers die goed functioneren jaarlijks bij hun beoordeling een salarisverhoging krijgen.' De meeste organisaties hebben de hoogte van deze verhoging vastgelegd in een beloningsbeleid met een maximum.

De Jong: 'Ik krijg niet de indruk dat jij met een brutosalaris van 2.200 euro per maand al aan een schaalmaximum zit, dus je mag verwachten dat jij als goed functione-

rende medewerker een salarisverhoging verdient.'

De lonen van ontwerpers lopen weliswaar sterk uiteen, maar dat van Jörgen lijkt toch echt een starters-salaris. De ontwerper is drie jaar ervaring verder. Bovendien zou een

inflatiecorrectie op zijn plaats zijn, zegt Agostino di Giacomo Russo van het CNV. 'Op basis van deze twee argumenten kun je zeker je werkgever benaderen en vragen om een loonsverhoging.' Dat is ook het advies van De Jong: 'In sommige organisaties krijg je niet vanzelf opslag en zul je er om moeten vragen.'

Volgens Jacco van den Berg van het gelijknamige adviesbureau moet de ontwerper niet te laag inzetten. 'Een salaris van 2.500 euro is een eerste stap, hoewel dat misschien nog aan de lage kant is.'

Voor hij een gesprek aanvraagt met zijn leidinggevende is het handig als Jörgen zijn verzoek met wat gunstige cijfers kan ondersteunen.

'Weet jij hoeveel procent van de omzet wordt gerealiseerd met de door jouw ontworpen producten? Als dit percentage hoog is, is je onderhandelingspositie ook sterker', aldus Van den Berg.

Als het hem om een beter inkomen te doen is, kan de ontwerper het ook over een andere boeg gooien: een bedrijf beginnen, eventueel naast zijn huidige baan. Van den Berg: 'Misschien is een variant van twintig uur bij je huidige werkgever en twintig uur voor jezelf een optie.'

Kaya Bouma

Het uitgebreide advies lezen of weten hoe het er met uw salaris voor staat? intermediair.nl/verdienikwelgenoeg